

פרשת קרח - "וַיִּקַּח קָרַח": על צדקנות כנסות לאלימות חברתית

קרח לא בא לשפר את החברה, הוא בא לשרוף את המועדון, והוא עשה זאת עם האליבי המוסרי המושלם. המילים שהוא הטיח במשה ואהרן- "כִּי כָל הָעֵדָה כָּלָם קִדְּשִׁים...וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ" הן למעשה מניפולציה חברתית. הוא לקח את הערכים הכי נאורים, "ארץ" אותם בסיסמה פופוליסטית, וגייס 250 ראשי סנהדרין ל"הפיכה" פוליטית במסווה של מאבק לשוויון.

כשהצדק הופך לכלי נשק:

במישור המוסרי והאנושי, פרשת קרח מציבה אזהרה חריפה מפני הטיפוס אולי הכי מסוכן בקהילה: הצדקן. צדקן הוא אדם שמדבר בשם "זכויות" ו"שוויון", אבל המנוע שלו הוא אגו, קנאה או רצון להחריב. קרח לא רצה שכולם יהיו קדושים, הוא פשוט לא סבל את העובדה שיש מישהו מעליו. הוא הפך את השיח המוסרי לקרדום לחפור בו- טקטיקה שבה משתמשים במילים נכונות כדי להכשיר כוונות פסולות. "וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ"- הסוף המבהיל של עדת קרח מזכיר לנו שחברה שמושגת על סיסמאות ריקות, קנאה ומניפולציות, סופה לקרוס לתוך בור של הרס עצמי.

חירות המחשבה האמיתית בפרשה זו היא הסירוב להיות "עדר" שמריע לכל מי שצועק ססמאות ריקות.

הומניזם דורש מאיתנו עמוד שדרה היכולת לזהות מתי הדיבור על שוויון הוא אמת, ומתי הוא רק מסכה נקייה שנועדה להסתיר אלימות או אגו במסווה.

שאלות למחשבה ודיון: 250 ראשי סנהדרין הלכו שולל אחרי הסיסמאות הנוצצות של קרח. מה גורם לנו, כקבוצה, להיסחף אחרי מישהו שצועק סיסמאות של צדק, במקום לעצור, להפעיל חשיבה ביקורתית ולשאול את עצמנו מה המניע האמיתי?



שבת של עשייה למען הצדק והטוב!

